

Предговор

Рила е необикновена планина, дарена с уникална и, за щастие, добре съхранена природа. За изключителното разнообразие на нейното растително и животинско богатство с основание е писано много. Но все още читателят не разполага с популярно и достъпно четиво, посветено на неживата природа от скали и минерали, съграждащи могъщото тяло на планината с неговите неповторими алпийски форми – назъбени върхове, циркуси, дълбоко врязани долини и морени.

Рила е най-високата планина на Балканите, част от най-старата суша на полуострова. Най-високият ѝ връх, Мусала, отстъпва само на пет национални европейски първенци. Раждането ѝ започва през палеозойската ера и е последвано от многобройни издигания през терциера и кватернера.

Траките я наричали Рула, или „многоводна“, за да увековечат другата ѝ прелест – нейното водно богатство. Тя пази изворите и дава живот на Марица, Искър и Места, на много минерални извори и около 200 високопланински езера.

Със Светослав Петрусенко, заедно с приятели и съученици от Пето единно училище „Иван Вазов“, бяхме силно привлечени от магическата красота на минералите. Първото ни посещение в Рила беше през юли 1950 година. Тогава в подножието на Мусала намерихме прекрасни гранатови кристали. Малко по-късно, през септември 1956 година, по волята на съдбата, все още студент, Свет откри за първи път смарагди в България – и не къде да е, а тъкмо в Рила, в района на Урдините езера.

Тогава още не бяхме запознати с идеите и теориите на Петър Дънов и Николай Ръорих за необикновения енергиен заряд на планината, обусловен от характера на скалната ѝ основа и нейното минерално богатство.

Няма по-убедително и по-естествено обяснение за духовната мощ на Рила от единството между състава на минералите, които изграждат рилските скали, и енергийната сила на нейните духовни простори.

От незапомнени времена вълшебството на Рила, преоткрито от Петър Дънов, основателя на вече известното в цял свят Бяло братство, влияе с лечебна сила върху тялото и ума на хората. Всяко докосване до красотата на планината в същото време е и потапяне в нейното живително физическо и духовно въздействие. Всяко лято в района на Седемте рилски езера се събират не само последователи на Бялото братство, но и все повече хора, търсещи трепета на съприкосновението с магическото въздействие на планината, вече обявена за българско национално богатство под името *Национален парк Рила*.

Някои от рилските минерали притежават особена красота, заредена с енергията и историята на нейното геоложко минало и неотстъпваща на изяществото на планинските цветя, дори на неземно красивата Божествена рилска иглика (*Primula deorum*) – български ендемит, който не се среща никъде другаде по света, освен в Рила планина.

В една от беседите си, посветена на единството между живата и неживата природа, Петър Дънов специално е отбелязал: „Вие сте дошли на планината, за да научите нещо... Ще изучавате растенията, както ботаникът ги изучава, както лекарят ги изучава, за да научите какви лечебни свойства имат те. Ще изучавате минералите, както минералогът ги изучава. Ако не можете да изучите външния свят, как ще изучите вътрешния?“

княз Никита Лобанов-Ростовски, геолог

С Учителя в мистична Рила

Веднъж чух Влад Пашов да казва: „Учителят нямаше личен живот, животът му сред нас беше израз на космичното битие. За него може да се каже: „Да знаеш, значи да можеш“.“ В следващите страници ще се опитам да приближа до читателя онова време, когато Петър Дънов, наричан от нас Учителят, е прекарвал с учениците си в Рила – планина, забулена в мистика, достъпна само за здравите, смелите и силните духом, за търсещите смисъл зад видимото...

За същество като Петър Дънов животът в града е бил изпитание. Да среща всеки ден около себе си множеството хора, очакващи съветите му, понякога за най-дребни и лесно решими въпроси, да бъде обект на мислите и желанието на мнозина да го предвидят, да го поставят редом със себе си, да живее в един конгломерат от най-разнообразни, следващи една след друга сцени на живота – това е било трудно ежедневие за същество с неговата екстремна сензитивност. През 1929 г. Петър Дънов е близо 65 годишен. Обществото край него вече се е разраснало и селището „Изгрев“ е гъсто населено с ученици и поклонници. Петър Дънов има физическа нужда от пространство около себе си, от промяна, която да го отдалечи от шума на града и да зареди тялото му с енергия.

Това идва с осъществяването на първия лагер край Седемте езера в Рила, превърнал се в традиция, продължила почти до края на живота му и пренесена в съвременността от многобройните му последователи.

Да излезе в планината с група ученици, само най-смелите, е било за Учителя нещо като връщане в Реалността, в истинския, велик живот на духа. Той е имал нужда от чистота и самота, които само Планината е можела да му даде. Всичко, което е казвал и правил на това място, е мистично и иносказателно. Такъв, какъвто учениците са видели Петър Дънов в Рила, никой друг не го е виждал.

Впоследствие те издават книга с впечатленията си. Наричат я „УЧИТЕЛЯТ. Разговорите при седемте рилски езера.“ За всеки човек тази книга е курс по чудеса, понякога малки и едва забележими, понякога необяснимо силни и поразяващи, но всякога разширяващи душата до степен, сливаща се с универсалния дух в природата. В разказа на учениците Учителят е извор на знания, той е тълкувател на живота, той е жив пример за подражание, и най-вече – той е знаещ и можещ! Чрез него те виждат планината с други очи, духовни. Те се усещат едно цяло със Съществата, които се грижат за реда в природата. Те навлизат в свят, който само с Учителя може да се изпита.

Школата на планината! Там Учителят разкрива себе си истински, без показност, така че всеки да го разбере. Тук, в планината, Учителят е Посредник между двата свята – видимия и невидимия. Той превежда мислите на невидимите същества, които искат да се проявят.

Слушателите му са като движещи се по стълбата на сътворението души – те виждат по нов начин тези, които са пред тях, и онези, които са по-долу.

Мистичните обитатели на Рила разкриват своето присъствие там, благодарение на Учителя. Водейки учениците си сред красотата и разнообразието на планинските форми, той им превежда езика на природата, за да придобият усет за реалния живот.

Там, в Рила, Учителят е водил не човеци, а души!

Учителят говори...

За строежа на планинския масив

Земята е направена от същества, които са завършили своята еволюция и като последна задача са им дали да създадат земята, като са им дали и всички материали. Във всички форми, които са направени, те са вложили своите идеи, своите мисли. Затова ние се чувстваме така приятно, когато се намираме всред природата. Всички тези форми, които виждате тук, на планината, са направени от тези същества, и сега вие се ползвате. Тези форми са

работени в продължение на милиони години. Това е така, за онзи, който разбира. Те са поставили всеки камък на мястото му. Колко същества и колко време са работили, за да направят нещо подобно на тая гледка, която виждаме. Не са работили хора, а високоинтелигентни същества, които не са грешили. Като гледам тези места, виждам колко труд са употребили те тук. По тези канари чета как са живели хората в миналите епохи. Напредналите същества са работили тук по един велик план. Това е грандиозен строеж! Строенето на тези планини, това е цяла история. Като дойде човек на земята, трябва да е съсредоточен и да знае, че всичко е закономерно. Той трябва да вземе всичко предвид и да не се безпокои.

Тези планински върхове възприемат космичните енергии, които идат към земята, трансформират ги и ги разпространяват навсякъде. Тук на Рила има специфични места, където може да добиете специфични енергии. Всяка част на планината е свързана с една разумна сила в природата. Ако измените плоскостите на планините, ще измените целия бит на българите. Всяка една плоскост, всяко едно сечение тук има отражение върху съзнанието на хората. Онези, които са работили тези скали тук, не са били глупави, те са били много умни. Тези същества и сега работят тук, те преустройват планината. Планините са направени за доброто на хората. Без планините вие не можете да бъдете здрави. Когато се качва човек по високите върхове, той прави обмяна със силите на природата. Човек се качва на планината, за да се храни духовно. Така се обменя с физическите и духовни енергии на планината. Колкото съзнанието му е по-будно, толкова обмяната между него и планината е по-интензивна и по-пълна. Щом дойде до това положение – да създаде правилна връзка с разумните същества, тогава ще е в положение да направи правилна връзка и с по-долните същества. Ще бъде готов да даде път на една мравка. Възлизането на планината е много важно! В нея има скрити енергии, богатства! Когато се върнем в София и помислим за тук, тогава известна енергия от тука ще протече към София, ще се образува течение.

Върховете в Рила са постове, които приемат енергии от по-високите полета и ги направляват в разни посоки в света. С други думи, тези върхове са трансформатори на космичните енергии, които идат към земята. Ако не вземеш и дадеш нещо на природата, ти не си умен. Но ако вземеш, ти вземаш нещо, което струва хиляди пъти повече, отколкото външните блага. Затова, като ходите тук, благодарете. Всяко едно място тук е място за събиране на специфична енергия. Всяко място си има специална аура. И ако седнем да разсъждаваме по даден въпрос на това място, мислите, които ще ни дойдат, не могат да дойдат в нас никъде другаде, както тука, на това място! Планините са акумулатори на грамадни енергии.

Силите в тези камъни чакат разумните същества на бъдещето да ги възприемат и приложат. Ако не ги възприемат, тези сили така си остават. Говедата така си минават, без да се ползват от тях. Планините са места, откъдето ще почерпите сили. Тези места тук са места на силата. Тук човек трябва да бъде внимателен, иначе може да пострада. В планините има силови линии. Тези камъни са наредени като тераси. Те са свързани със силовите линии на водата, която пада надолу. Онези, които са създали света, са имали замах, предвиждали са много векове напред, за да има какво да работят поколенията, които идат.

Всичко тук около вас сега е затворена книга. По тези пластове може да четете миналото: какви растения и животни са живели: може да се предскаже и бъдещето – какво ще стане. Тези пластове първоначално са били в хоризонтално положение, после са се наклонили. Ние казваме: „Станала е катастрофа“. Обаче, само от човешко гледище това е катастрофа. За разумните същества не е.

Хубаво е да се проучва геологичния строеж на пластове. После да се изучават метеорология, астрономия, тъй че времето да се използва. Трябва да се изучат тук скъпоценните камъни, техния състав. Вижте този кварц, той е от 100 милиона години. Преди сто милиона години той е почнал да се съгъства. Много слънчева енергия има набрана в този камък! При образуването му са участвали разумни същества. Скъпоценните камъни са проводници на известни енергии. Без тях земята би се лишила от тия енергии. На Рила има скъпоценни камъни. Скъпоценните камъни са талисмани. Един скъпоценен камък допринася

нещо. Колко богатства има тук в планината, но не ги знаете! Затворени са с ключ. Не е позволено да се вземат. Ще дойде време чрез апарати ще може да се възпроизведе цялата минала история на тези планини и то както външната им история, така и вътрешният им живот.

Когато сме в досег с камъните, цветята, езерата, ние се свързваме с идеите на напредналите същества и със самите тях. Земята не е завършила още своето развитие. Върху нея и сега работят и ще работят още върху нейния строеж тези свършени същества. Колко работници има тук! Тук идват милиарди работници, които и сега работят. Те са строили езерата. Ако речем да приказваме по този начин, някой ще помисли, че това са приказки от 1001 нощ. Но онези, които са строили тази местност, са строили за разумните хора. Когато някой човек пише книга, не я пише за глупавите, а за умните.

Всеки човек трябва да е добър проводник на силите. Вятърът тук вее за вас. Реките тук текат за вас. Слънцето тук грее за вас. Като идехме насам, казаха, че тук няма извори. Аз казах че има, защото чувствах изворите, чувствах нишки, които ме свързват с еманациите на изворите. И ги намерих. Стига човек да има интуиция, като се успокои, може да почувства къде има извори.

Цялата местност тук изобщо е магнетична. Тези места са по-топли.

Езерото Елбур откъм нашия лагер е магнетично, а от другата страна е електрично. Масивът над нашия бивак е малък и затова ултравиолетовите лъчи минават през него и идват до бивака. Тук, където сме устроили нашия стан, ние имаме за цел да се образува връзка между невидимия свят и физическия. Ние сме дошли на планината, за да разберем волята Божия и да я изпълним. Дошли сме тук да придобием чистота, да изкопаем едно много голямо богатство. Дошли сме на езерата, за да възприемаме свещените мисли чрез въздуха. В ниските места, където живеят обикновени-те хора и животни, въздухът е пълен с обикновени мисли. Тук сме дошли, за да възприемем чистите Божествени мисли. Като се върнете долу в полето, всичко онова, което сте взели в планината, ще го обработите, ще го турите на работа. На Рила има места, които съдържат онзи нектар – първичната сила. По тези места има жизнен еликсир! Като стъпиш на такова място, ще се подмладиш. Един ден ще стъпим на такова място! Като стъпи човек на такова място, оттам насетне за него започва нова епоха, нова фаза в неговия живот. Една екскурзия има смисъл дотолкова, доколкото виждаме Бога в природата. Затова човек трябва да ходи в планината с чувство на благодарност за всичко, Разумната Природа му дава богатства. Тогава той има условия да черпи от тях...

Езикът на минералите

Неслучайно величественият облик на Рила привлича много почитатели на природата.

Планината е съхранила многообразен растителен и животински свят. Редом с него съществува и по-малко познатият и загадъчен свят на неживата природа, много по-стар от живота. Това е светът на скалите и минералите, оказали определящо влияние за възникването и развитието на цивилизацията. И днес хората ги използват като полезни изкопаеми, като строителен и декоративен материал, допринасящ за икономическото развитие на всеки географски регион.

В камъка е фиксирано миналото на планината. Той ни разказва за геоложкия строеж на земята, за скалите, изградили алпийските върхове и ридове, за характерните процеси, благоприятствали възникването на един или друг минерал.

Един великолепен пример за материално и духовно единство на живия и неживия свят, на човека и планетата Земя е изключителното творение на архитектурата – Рилският манастир, чиито стени са създадени само и единствено от рилски скали и минерали.

В намерения по рилските пътеки камък туристът лесно би различил по цвета ѝ т. нар. бяла или черна слюда. Това са два различни минерала – мусковит и биотит. В червените кристалчета би разпознал гранати, които са много разпространени в Рила. С помощта на

джобно ножче би открил пластовидния мрамор, различен от жилния бял кварц или светлия пегматит. Мраморът е мека скала и леко се драска, докато върху другите два остава следа, защото са много по-твърди от метала на ножчето.

Различните физични свойства на минералите ни помагат при определянето им. Днес имаме на разположение специални справочници, както и многобройни интернет източници с подробни сведения за тях.

Най-важно е да се знае, че всяко минерално образувание в природата е неповторимо!

Техните находища не се възстановяват след изчерпването им. Необходими са милиони години за израстването само на един кристал. Вълшебният свят на рилските минерали ни дава неоспоримо доказателство, че неживата природа е не по-малко ценна от живота.

Рила е най-високият планински масив не само в България, но и на Балканския полуостров, с величествения си връх Мусала, висок 2925,40 метра над морското равнище. Простира се върху площ от 2399,70 квадратни километра. Средните и високите ѝ части са включени в Национален парк Рила и Природен парк Рилски манастир, които заемат 108 хиляди хектара. В границите им се разкриват характерни ледникови форми, интересни минерални находища, уникална флора и фауна, които представляват неопределимо богатство, олицетворяващо единството между неживата и живата природа.

В геоложко отношение Рила е изградена от голяма гранитова интрузия, внедрена в метаморфни скали. Представени са от гнайси, шисти, амфиболити, серпентинизирани ултрабазични скали и мрамори. Бялата колонада във вътрешния двор на Рилския манастир е издялана от бял рилски мрамор с малки пегматитови жили и скарнови минерали. От метаморфните скали най-широко разпространение има свитата на биотитовите и мусковит-биотитовите гнайси, които около гранитоидните интрузиви прехождават в очни гнайси и гранитогнайси. Те се проследяват от пъстра свита на алтерниращи амфиболити, слюдени шисти, малки лещовидни тела от метабазити и ултрабазити. Маломощни мраморни и амфиболитови хоризонти, заемащи определено стратиграфско ниво на метаморфния комплекс, се разкриват от Седемте езера и Урдините езера, край Рилския манастир докъм Дяволските езера и Мраморецки преслап. На много места метаморфните скали се разсичат или разслояват от пегматитови жилни тела, изобилстващи в Северозападна Рила. Дворът на Рилския манастир представлява мозайка от заоблени късове гнайси, амфиболити, пегматити, мрамори и гранити.

Гранитите заемат Гранитите заемат значителна площ от Средна и Източна Рила, които са част от големия Рило-Родопски батолит. Те изграждат не само връх Мусала, а и почти всички върхове във високите ридове (от Канарата и Рилец до Белмекен) и преминават в Родопите. Заобикалящите метаморфни скали оформят своеобразна рамка на батолита. Друго самостоятелно интрузивно тяло е Калинският гранит, разкриващ се сред метаморфните скали на Северозападна Рила. Гранитите са равномерно зърнести, със светлосив цвят и масивна текстура. Изградени са от плагиоклаз, ортоклаз, кварц и биотит. Гранитният магматизъм е многофазов, с импулсивен характер. Към късните етапи на магматизма някои изследователи отнасят аплит-пегматоидните гранити, разкриващи се в западните части на батолита.

Най-новите геохронологички изследвания определят възрастта на гранитите в интервала 40–80 милиона години. Съвременният сводесто-блоков строеж на гранитовия батолит възниква по време на късни палеогенски и неогенски движения.

В структурата на планината преобладават две разломни системи: радиална и концентрична, по които става разломяването на интрузива на отделни възходящи блокове. По радиалната система се развива главната речна мрежа. През Вюрмската ледникова епоха на кватернера (преди около 10–12 хиляди години) във високите речни долини се образуват множество ледници. Впоследствие те оформят характерните коритни долини, запълнени с речно-ледникови отложения по течението на реките Бели Искър, Рилска, Урдина, Мальовица, Марица и на много други места.

Във високите части на планината се образуват циркусно-ледникови форми с множество езера, скалисти зъбери, отвесни стени, придаващи съвременния алпийски релеф на Рила. Те са предпочитани обекти за туризъм и алпинизъм. Концентричната разломна система е разположена по периферните части на Рила. По нея става издигане на планинския масив и хлътване на заобикалящите котловини. По тези тектонски зони са разположени много термоминерални извори: Сапарева баня, Благоевград, Симитли и други, с температура от 47° С до 91,5° С. При сондажни проучвания в Сапарева баня през 1957 г. бе открит най-горещият минерален извор в Европа с температура 103,8° С, пулсиращ като гейзер. Активните тектонски движения не са затихнали. Годишно Рила се издига с няколко милиметра, което се фиксира с честите земетресения. Палеогенски и неогенски седименти се разкриват по склоновете и подножието на планинския масив и оградните котловини. В тях присъстват валуни, чакъли, пясъци и конгломерати от всички скали, изграждащи Рила. В такива седименти са изваяни известните „Стовски пирамиди“ край едноименното село. В местността Гюлечица, край с. Говедарци, в речно-ледникови отложения се намират отделни златинки. Там са открити и стари разработки, от които е добиван златоносен пясък...